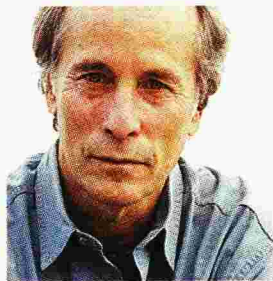

Κυριακή 17 Μαρτίου 2019

ΑΦΗΓΗΜΑ ΡΙΤΣΑΡΝΤ ΦΟΡΝΤ

**Ο μεγάλος αμερικανός συγγραφέας
καταθέτει τις αναμνήσεις του
από τους γονείς του**

ΣΕΛ. 3

«Με θέλανε όμως δεν με είχαν ανάγκη»

Στο νέο του βιβλίο «Μεταξύ τους», ο διάσημος αμερικανός μυθιστοριογράφος **Ρίτσαρντ Φορντ** γράφει για την ανθρώπινη κληρονομιά των γονέων του

ΤΟΥ ΓΡΗΓΟΡΗ ΜΠΕΚΟΥ

Υπάρχουν διαπιστώσεις που είναι αφοπλιστικές επειδή απλώς είναι αληθινές. Έχουν την ένταση του ακαριαίου και την αύρα του αυταπόδεικτου. Σαν την ακόλουθη, που ανήκει σε έναν από τους κορυφαίους πεζογράφους των ΗΠΑ, τον **Ρίτσαρντ Φορντ**. «Οι άνθρωποι κλείνουν μέσα τους πολύ περισσότερα απ' όσα μπορεί κανείς να πει γι' αυτούς» σημειώνει ο ίδιος στον επίλογο του νέου του βιβλίου, όχι ως δεινός μυθιστοριογράφος τούτη τη φορά, αλλά ως «συγγραφέας απομνημονευμάτων» και, προπαντός, ως γιος που αναδέχθηκε την ευθύνη να γράψει για τους γονείς του. Το έκανε επειδή πιστεύει ότι η προσπάθεια να κατανοήσουμε αυτούς που μας έφεραν στον κόσμο συνιστά μια βασική πρόκληση του βίου, όλων μας ανεξαιρέτως. Και σε αυτό ακριβώς το σημείο συναντιέται το δικό του εγχείρημα με τους αναγνώστες, εμάς τους υπόλοιπους, υποψιασμένους και ανυποψίαστους. Και θα ήταν σκόπιμο να το διαβάσουν κυρίως όσοι θεωρούν στέρεη και δεδομένη τη σχέση που έχουν με τους γονείς τους, είτε με τις ατομικές ζωές τους είτε με την κοινή ζωή τους, είτε οι γονείς βρίσκονται ακόμη εν ζωή είτε όχι. Αν μάλιστα πολλοί εξακολουθούν να μην έχουν καθόλου τέτοιου είδους αγωνίες, είναι μια πρώτης τάξεως ευκαιρία να αποκτήσουν κάποιες. Αφενός, θα τις χρειαστούν. Αφετέρου, δεν γίνεται να τις αποφύγουν. Τούτο το βιβλίο μιλάει για την αναπόδραστη αναμέτρηση με το οικογενειακό παρελθόν, για έναν ιδιότυπο υπαρξιακό λογαριασμό που η συντριπτική πλειονότητα των ανθρώπων οφείλει κάποια στιγμή να ξεπληρώσει. Όμως αυτός ο λογαριασμός, περίπλο-

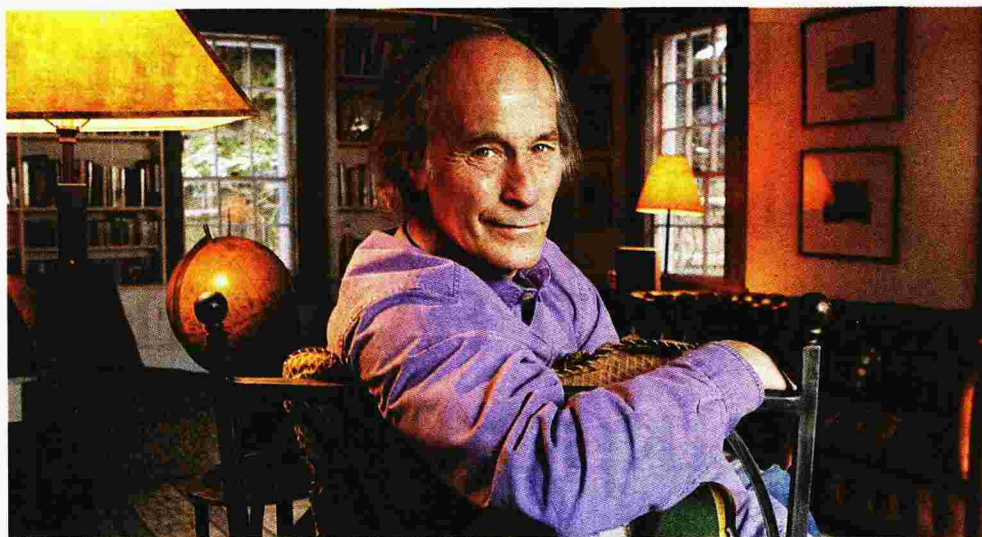
κος όσο και αντιφατικός, δεν πρέπει να ταυτίζεται αναγκαστικά με κάτι σκοτεινό ή επίπονο. Μπορεί επίσης να παραπέμπει σε κάτι που μοιάζει με φωτεινό απόσταγμα της ίδιας της εμπειρίας, σε έναν λογαριασμό αγάπης δηλαδή, σε μια εγκάρδια και συγκινητική ανταπόδοση, όπως συμβαίνει στην περίπτωση του διάσημου αμερικανού συγγραφέα.

Μόνοι μαζί

Το *Μεταξύ τους* (*Between Them*, 2017) είναι ένα αφηγηματικό δίπτυχο μέσω του οποίου ο 75χρονος Ρίτσαρντ Φορντ θυμάται τον πατέρα του και τη μητέρα του, ένα «γοπτευτικό ζευγάρι» ανθρώπων που έζησαν «μόνοι μαζί». Τα δύο κείμενα που περιλαμβάνονται στην έκδοση – πορτρέτα χαρακτήρων τα οποία εισχωρούν το ένα μέσα στο άλλο και αλληλοσυμπληρώνονται – έχουν γραφτεί με τριάντα χρόνια διαφορά. Αυτό που προηγείται και αφορά τον Πάρκερ Φορντ συντάχθηκε πιο πρόσφατα, πενήντα πέντε χρόνια μετά τον θάνατό του το 1960 (η σκηνή αυτή είναι συντριπτική, σπαρακτική). Το άλλο που έπεται και αφορά την Εντνα Ακιν προέκυψε λίγο καιρό μετά τη δική της απώλεια το 1981. Και οι δύο γονείς του Ρίτσαρντ Φορντ κατάγονταν από αγροτικές περιοχές του Αρκανσο. Η Εντνα είδε για πρώτη φορά τον Πάρκερ στο παντοπωλείο Κλάρενς Σόντερς στο Χοτ Σπρινγκς, όπου ο δεύτερος πήγαινε συχνά, καθότι προμηθευτής. Εκείνος, ένας μεγαλόσωμος και ευγενικός γαλανομάτης, ο γιος ενός αυτόχειρα. Εκείνη, μια πρόσοχαρη και γοπτευτική κοπέλα, η κόρη μιας ανταγωνιστικής μάνας. Ο γάμος τους πολιτικός, δεν έγινε στην εκκλησία. Παντρεύτηκαν το 1928, ένα χρόνο πριν από την εποχή της Μεγάλης Ύφεσης, και έκτοτε «η ζωή τους ήταν στους δρόμους». Κάτι που, βασικώς, οφειλόταν στη δουλειά του Πάρκερ, ο οποίος είχε γίνει εν τω μεταξύ ο ιδανικός πλασιέ, πωλητής αμυλόκολλας για το κολλάρισμα των ρούχων, για λογαριασμό της Εταιρείας Φόλτλες έξω από το Κάνσας Σίτι. Μαζί με την περιοχή της δικαιοδοσίας του – επτά Πολιτείες του Νότου – το αφεντικό του παραχώρησε και «μια απλή, δίπορτη Φορντ» για τις μετακινήσεις του. Ο Πάρκερ και η Εντνα απολάμβαναν το αεικίνητο παρόν και κοιτούσαν ίσια μπροστά το μέλλον, επειδή «καλές σχέσεις με το παρελθόν δεν είχε ούτε ο ένας ούτε ο άλλος». Το μόνο σίγουρο ήταν η συμπόρευσή τους, στα εύκολα και στα δύσκολα.

Γεμίζοντας τα κενά

Πέρασαν δεκαπέντε χρόνια άτεκνοι, ώσπου το καλοκαίρι του 1943 εκείνη έμεινε έγκυος. «Με θέλανε όμως δεν με είχαν ανάγκη, Μαζί οι δυο τους – αν και ίσως μόνον μαζί – ήταν πλήρεις προσωπικότητες» αναφέρει ο Ρίτσαρντ Φορντ, που γεννήθηκε το 1944. Τότε κατέστη αναγκαίο, λόγω του μωρού, αυτό που

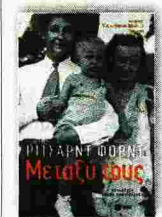
Ο συγγραφέας Ρίτσαρντ Φορντ στο σαλόνι του σπιτιού του

λέμε κανονικό σπιτικό. Μια διπλοκατοικία στην Κόνγκρες Στριτ, εντέλει, στο Τζάκσον του Μισισίπι, όπου το αγοράκι θα περνούσε «τρισευχισμένα παιδικά χρόνια», σημαδεμένα ωστόσο από την απουσία του πατέρα που κάθε εβδομάδα έλειπε, από τη Δευτέρα το πρωί ως την Παρασκευή το βράδυ. «Το να είσαι παιδί που ήρθε αργά και συνάμα το μοναχοπαιδί είναι πολυτέλεια, άσχετα από το τι άλλο μπορεί να είναι, μια που και τα δύο σε καλούν να κάνεις αποκλειστικά εσύ τις εικασίες για όλο το διάστημα που έχει προηγηθεί – τη μακρά ζωή των

γονιών σου προτού συμπεριλάβει εσένα». Όμως οι γονείς του δεν μιλούσαν ποτέ για εκείνη την πρότερη ζωή και, επιπλέον, «δεν άφησαν κανένα στοιχείο, ούτε γράμματα ούτε ημερολόγια ούτε σημειώσεις πίσω από τις φωτογραφίες». Και έρχεται ο γιος τους, ο Ρίτσαρντ Φορντ, με την απaráμιλλη δύναμη της ενσυναίσθησης που τον διακρίνει, την οποία έχουμε απολαύσει στα λογοτεχνικά του έργα, να γεμίσει αυτά τα κενά, να δοξάσει την ανθρώπινη κληρονομιά τους. «Η ατελής κατανόηση της ζωής των γονιών μας δεν ρυθμίζει τη δική τους ζωή. Μόνον τη δική μας ρυθμίζει» αποφαίνεται ο ίδιος, κερδίζοντας τον αμέριστο θαυμασμό μας.

ΡΙΤΣΑΡΝΤ ΦΟΡΝΤ Μεταξύ τους

Μετάφραση Αθηνά Δημητριάδου Εκδόσεις Πατάκη, 2018, σελ. 184, τιμή 9,90 ευρώ

Τούτο το βιβλίο μιλάει για την αναπόδραστη αναμέτρηση με το οικογενειακό παρελθόν, για έναν ιδιότυπο υπαρξιακό λογαριασμό που η συντριπτική πλειονότητα των ανθρώπων οφείλει κάποια στιγμή να ξεπληρώσει

